

MEMÒRIA 2023

MUSEU DE L'AIGUA LLEIDA

Museu de l'Aigua de Lleida

Campament de la Canadencia

av. Miquel Batllori, 52

Horari de visita: de dimarts a diumenges d'11 a 14h

Dipòsit del Pla de l'Aigua

c. Múrcia, 10

Horari de visita: dissabtes, diumenges i festius, d'11 a 14h

Pous del gel

turó de la Seu Vella / visites concertades

Molí de St. Anastasi

av. de les Garrigues, 128 / visites concertades

Horari de visita: diumenges i festius, d'11 a 14h

Oficines:

av. Miquel Batllori, 52 – 25001 Lleida

Tel. 973 211 992

museuaigua@paeria.cat

www.museudelaiguadelleida.cat

www.patrimonihiidroelectric.com

Personal del museu durant l'any 2023:

Tècnics:

Marc Sans

Dolors Balasch (dedicació parcial, suport al Servei Educatiu)

Manteniment:

Dionís Cases

Vigilància:

Dipòsit: Juanjo Cabanillas

Campament: Pepita Gómez

Molí: Alba

Plans d'ocupació

Katherine Pérez (febrer - desembre) – IMO: programa Treball i formació 2023

Altres programes

Mesures Penals: Adrián, Augusto.

ÍNDEX:

1. PRESENTACIÓ:	pàg. 6
2. ANY ORÓ	pàg. 9
3. ACTIVITATS CULTURALS:	pàg. 15
4. SERVEIS EDUCATIUS	pàg. 23
5. RECERCA I FORMACIÓ	pàg. 26
6. DIFUSIÓ	pàg. 27
7. PRESSUPOST	pàg. 29
8. RESUM PÚBLICS	pàg. 31

Annexos:

- 1 Annex 1: Resum de públics i reserves de centres educatius**
- 2 Annex 2: Pla d'usos del molí**

1. PRESENTACIÓ:

L'any 2023 ha estat marcat per la celebració de l'Any Joan Oró i la consolidació del museu com a equipament de referència.

La consolidació de l'equip educatiu amb la incorporació de Dolores Balasch ha permès ampliar l'oferta didàctica, amb més capacitat d'acollida. Alhora, les activitats s'han consolidat en la programació educativa dels centres i molts repeteixen cada any. Es van incorporant millores a les activitats. Les noves propostes del curs 2023/24 han tingut una repercussió diferent: per una banda, la visita a l'exposició Joan Oró s'ha vist beneficiada per la repercussió de l'Any Oró, però la visita al Molí de Sant Anastasi no ha tingut la repercussió esperada. Caldrà fer una promoció especial de l'espai i de l'oferta, possiblement amb una activitat específica.

Pel que fa a les activitats pròpies del museu, a banda de la coordinació de les accions de l'Ajuntament de Lleida en relació a l'Any Oró, destaquen la programació d'exposicions temporals, després de temps sense fer-ne, fruit del préstec d'altres entitats, i la participació en esdeveniments de ciutat.

No s'han organitzat activitats de gran abast com en altres anys (per La nit dels museus o concerts a l'estiu), per la qual cosa el gruix dels visitants ha estat pel públic escolar, els visitants individuals i els assistents als actes externs.

Un aspecte a destacar i que s'ha consolidat és la cessió dels espais del museu per actes externs. Han estat sobretot actes polítics al jardí del Campament de la Canadencà. També les sales del molí les han demanat, però sense una demanda gaire alta, per les pròpies característiques del lloc: l'aforament, la manca d'accessibilitat i de calefacció. Tampoc les demandes veïnals per usar les sales s'han complert per ara, més enllà de l'exposició Ou o gallina.

Espais del museu

L'any 2023 es va iniciar amb l'obertura permanent del Molí de Sant Anastasi, amb un horari fix d'obertura marcat pels diumenges i festius de les 11.00 a les 14.00h

Degut a la complexitat de l'edifici, es marca que el vigilant se situï a la planta baixa i obri la primera planta en funció de la demanda (no hi ha comunicació interna entre la planta baixa i la primera i cal fer-ho pel carrer).

Pel que fa a la millora dels espais del museu, s'ha instal·lat a mitjans de juny al Molí l'exposició El riu fa horta. Sota aquest títol s'engloben dues exposicions que es van crear l'any 2010 i 2014: la primera és "El Segre, la memòria del riu" i la segona "Les hortes històriques de Ponent". Les exposicions s'han instal·lat a la segona planta del molí i completen la visita a l'espai. Les dues exposicions eren en format de rollup (que

es conserven al museu), però ara s'han reimprès sobre plafons plàstics de llarga durada. Les mostres es complementen amb les peces etnològiques cedides per l'Ateneu Popular de Ponent (vegeu següent apartat). Tot plegat completa l'experiència de visita al molí, formada per la maquinària, els plafons informatius, els jocs didàctics i les exposicions sobre l'horta.

Amb l'inici d'any també s'han canviat els horaris de visita al Campament de la Canadenc, fixant l'obertura de dimarts a diumenges de 11.00 a 14.00 h. S'elimina així l'obertura en dissabte tarda (únic que es feia els caps de setmana), que es canvia per dissabte matí i diumenge. D'aquesta manera es pot obrir els diumenges, complementant la visita al molí. El nou horari ha suposat un increment de visitants a l'espai (vegeu Públics).

S'ha col·locat una placa indicativa dels horaris del Dipòsit del Pla de l'Aigua, després de la retirada dels pals indicadors de Turisme de Lleida. Els horaris al Dipòsit es mantenen els dissabtes, diumenges i festius de 11.00 a 14.00 h.

Fons del museu i catàleg

S'ha col·locat a la façana del Molí de Sant Anastasi una còpia de la imatge en relleu del sant. L'original es va treure de la façana l'any 1999 amb motiu de les obres de rehabilitació de l'edifici i actualment es conserva a l'Arxiu Arqueològic. Degut a la impossibilitat de reintegrar l'original es va decidir fer-ne una reproducció exacta al mateix lloc, encarregada l'any 2022 al restaurador Albert Gaset. Degut a imprevistos no va ser possible col·locar la reproducció fins al mes de maig de 2023. La nova peça penja d'un ganxo per la part superior i recolza en els dos encaixos originals de ferro conservats a la façana. Està feta amb morter de ciment amb una pàtina que recrea l'original, resistent a la intempèrie.

Aquesta restitució de la imatge era una reivindicació històrica del barri de la Bordeta i finalment s'ha pogut dur a terme.

S'han incorporat als fons del museu un conjunt de peces etnològiques donades a l'Ajuntament de Lleida per l'Ateneu Popular de Ponent. Aquestes peces foren recopilades per Xavier Eritja des de l'any 2020 fruit de l'interès de l'entitat en el patrimoni al voltant del riu Segre. Després de la instal·lació de l'exposició El riu fa horta, se'n va fer la donació al museu per tal que fossin visibles i promogudes. Les peces son xarxes de pesca, trident, cabassos, una pla de bugada i un pal de raier. La donació fou acceptada per decret d'alcaldia de l'11 de juliol, ref. 100/2023.

A l'exposició "Joan Oró. El científic de la vida" s'ha incorporat un retrat del científic procedent d'un magatzem de l'edifici de Paeria. Es tracta d'un retrat fer pel fotògraf Porta i datat l'any 1977, fet al despatx noble de l'alcalde. Oró porta la medalla de la ciutat. El retrat es va incorporar als fons del museu el 9 de novembre.

S'ha fet donació de documents diversos i aparells per part de Núria Costa, que pertanyien al seu pare Manuel Costa, antic treballador de Fecsa. La família havia viscut la casa número 6 del campament de Lleida. Bàsicament es tracta de llibrets sindicals i notes de treball. Els aparells son antics comptadors i un telèfon mural. S'han documentat i guardat a l'espai del despatx dels enginyers (Xalet planta 0). Entregat en mà el 3 de desembre.

Difusió

S'ha actualitzat la postal de difusió dels espais, adreces i horaris del museu, arran de la incorporació del molí, amb una

Per iniciativa de la Granja Pifarré s'ha col·laborat en el Mapa de l'Horta Històrica, un mapa il·lustratiu de l'entorn de la ciutat que dibuixa de forma sintètica els principals elements de l'horta: la part urbana i la rural, els canals de regadiu i el patrimoni històric i natural. El mapa ha estat elaborat per Joan Pifarré i Marc Sans, i il·lustrat per Juanjo Barco. Es va presentar a l'estand municipal a la Fira de Sant Miquel (29 de setembre, 19.30h) com a element de difusió, amb una impressió en pòster.

Posteriorment, degut a la bona acollida, des del museu es va considerar fer-ne una impressió en paper, amb més informació i adreces de contacte. Al desembre el CECS va fer una impressió en pòster que va cedir al museu (21 de desembre).

El mapa és un projecte viu, ampliable i adaptable a nous formats i propostes en un futur, aportant nous elements o modificant els inicials. El mapa es va fer a amb la col·laboració de la Regidoria de Sostenibilitat.

Públics

Per primer cop s'ha assolit la xifra de 16.000 visitants en un sol any, sent rècord absolut en la història del museu.

L'augment és considerable en els principals tipus de públic: visitants individuals i grups escolars. Els primers han augmentat al Campament de la Canadencs per l'interès en l'exposició de Joan Oró i pel nou espai del Molí, i s'han mantingut al Dipòsit.

El públic escolar ha crescut també en tenir més capacitat d'acollida amb la incorporació de Dolores Balasch i en l'oferta de noves activitats.

La creixuda també es deu a l'acollida d'actes externs al museu, amb la cessió de l'espai del jardí del Campament. Tanmateix, el museu no ha pogut organitzar actes de gran abast, ja que molts actes de l'Any Oró han estat en altres equipaments i no s'han programat grans actes al museu.

Teniu les estadístiques de públics al final de la memòria

2. ANY ORÓ

La Regidoria de Cultura encarrega al Museu de l'Aigua la coordinació i gestió de la commemoració de l'Any Joan Oró 2023.

La preparació es va iniciar l'any 2022, amb les reunions preparatòries per tal que la Generalitat declarés any oficial els 100 anys del naixement de Joan Oró, cosa que finalment va fer. La commemoració s'adscriu al Departament de Recerca i Universitats, que en fa l'encomana de gestió a la Fundació Joan Oró i al comissari nomenat a tal efecte, Joan Anton Català.

Aquestes entitats es fan càrrec dels actes oficials en totes les commemoracions (actes d'obertura i clausura, exposicions commemoratives) i de les activitats que consideren claus per a la promoció de la figura de Joan Oró (divulgació del personatge, foment de la ciència, promoció de les vocacions científiques).

Des de l'Ajuntament de Lleida, en tant que ciutat natal d'Oró, es preveuen dues línies de treball:

- Suport als actes a la ciutat organitzats per la FJO
- Programació d'actes propis sobre la figura de Joan Oró i dedicar a Oró altres esdeveniments ja previstos.

En el primer cas, destaquen el suport a la inauguració oficial de l'Any Oró, que va tenir lloc el dilluns 11 de març a l'Auditori de Cappont de la Universitat de Lleida, i la promoció de les activitats a la ciutat.

En el segon cas, destaquen l'acte d'homenatge que va tenir lloc el dissabte 18 de març al Parc científic de Gardeny, la creació de la Ruta Joan Oró i Lleida i les activitats educatives.

L'acció cultural del Museu de l'Aigua es va centrar en aquest esdeveniment i gran part de les activitats habituals s'hi van vincular, com ara els tallers d'estiu, Ciència al carrer, les rutes i visites guiades. Altres departaments de la Regidoria també van programar activitats relacionades amb Oró, com ara concerts a Estiu en viu i La Temporada, a les biblioteques i al Festival Intangible.

ACTES ORGANITZATS PER L'AJUNTAMENT DE LLEIDA:

Ruta Joan Oró i Lleida.

Creació d'un itinerari autoguiat per la ciutat de Lleida amb 6 punts senyalitzats i un lloc web amb més informació, fotografies i àudios: www.paeria.cat/joanoro

Activació del lloc web i fulletó en paper: 13 de març de 2023.

Acte central "Univers Oró"

Acte d'homenatge de la ciutat a Joan Oró. Es planteja com un acte de ciutat, complementari a l'acte inaugural organitzat per la Generalitat.

L'acte va comptar amb parlaments de l'alcalde,, un tertúlia amb persones vinculades a Oró (la seva filla maria Elena i dos científics que van treballar amb ell) i un concert amb Col·lectiu Free't i Lauro.pro de creació contemporània a partir dels treballs d'Oró. L'acte va cloure amb un aperitiu d'Alexia Trilla inspirat també en els treballs d'Oró.

Es proposa al pati dels edificis H de Gardeny, al costat de la maqueta de la Lluna de la NASA, portada a Lleida per Oró, i per la vinculació del parc entre la ciutat i la universitat.

L'acte serveix per presentar la Ruta Joan Oró i Lleida i la nova exposició permanent al voltant de la maqueta.

Del concert creat en aquest acte se'n va fer una segona edició el 12 d'octubre al Festival d'Astronomia i Música del Parc Astronòmic del Montsec a Ager.

Parc Agrobiotech Lleida (Turó de Gardeny), dissabte 18 de març, 12:00 h / 150 assistents

Taller infantil "Joan Oró i els colors de la vida"

Taller familiar on a partir de la visita a l'exposició del llegat Oró, es realitza un calidoscopi.

Museu de l'Aigua. 4 d'abril, 10:00 h / 11 assistents

Espectacle infantil "Parlo a la Lluna"

Sessió de contacontes sobre la Lluna, amb Jordi Villacampa, Anna Borrego i David Prades, dins dels actes previs de Sant Jordi.

Rambla de Ferran, 22 d'abril, 11.00h / 50 assistents (estimat)

Ruta Joan Oró i Lleida

Itinerari guiat pels 6 espais de la ruta Joan Oró i Lleida, amb el bus turístic. Iniciat al Museu de l'Aigua, seguint en bus pel mural, la casa familiar i l'institut, amb parada a la maqueta de la Lluna a Gardeny i final a la Fundació Oró, on es veu el llegat.

Diferents indrets, 12 de maig, 11:00 h / 33 assistents

Ciència al carrer

16a edició de la fira de divulgació científica escolar, enguany dedicada a Joan Oró
(*vegeu apartat corresponent*)

Camps Elisis, 27 de maig, de 10,30 a 13.30 h / 4.000 assistents (aprox)

Concert "L'arpa que parlava amb els estels"

Concert d'homenatge a Joan Oró càrrec de Berta Puigdemassa, arpista, amb cometaris sobre els estels de Francesc Salvador. Inclòs al programa Estiu en viu.

Castell de Gardeny, 7 de juliol, 22:00 h

Taller infantil "Joan Oró i els secrets de l'Univers"

Tallers per a infants dels casals d'estiu, en format de gimcana amb diferents proves relacionades amb els treballs científics de Joan Oró. Hi ha una sessió per a famílies i deu per a casals.

Museu de l'Aigua, juliol / 222 assistents

Visites al Montsec

Sortida guiada a l'Observatori del Montsec i al Parc Astronòmic, amb transport col·lectiu des de Lleida, dins el cycle Estiu en viu. Degut a les limitacions d'accés, es fan dues sessions.

Àger, 16 de juliol i 13 d'agost, 9:00 h / 33 assistents

Roda de contes "Joan Oró i la recerca de la vida"

Sessió de contacontes a les biblioteques de Lleida i entorn, del conte editat per la Fundació Joan Oró. A Lleida tenen lloc a les biblioteques de Pardinyes, Pública i Sucs.

Biblioteca de Pardinyes. 5 d'octubre 17:30 h

Concert “La riquesa de la diversitat. Homenatge a Joan Oró”

Concert de l'Orquestra simfònica Julià Carbonell de les Terres de Lleida, presentat a la Seu Vella el 15 de juliol i programat posteriorment a La Temporada.

Auditori Enric Granados. 22 d'octubre, 19:00 h

Festival Intangible

Dins de la programació de la 2a edició del festival d'art i tecnologia s'inclouen dues propostes relacionades amb el centenari:

- Espectacle audiovisual “Univers digital_Joan Oró”, realitzat pels alumnes de l'EPS UdL i Ilerna. Seu Vella. 28 d'octubre, 20:00 h
- Estrena del documental “Joan Oró. La formula de la vida”, produït per CaixaForum+, amb la presència del realitzador Pau Subiròs. CaixaForum Lleida, 29 d'octubre, 12:00 h

Sessió escolar “Monòlegs científics”

Espectacle de divulgació científica per a adolescents, a càrrec de la companyia Big Van Ciència.

Teatre de l'Escorxador, 16 de novembre, 9:30 h / 300 assistents

Presentació del llibre “Baules”

Presentació del llibre de David Pagès format per cartes escrites a personalitats catalanes, entre les quals la carta de Maria Elena Oró dirigida al seu pare. A la presentació llegeix la seva neboda, M. Teresa Oró.

Teatre de l'Escorxador. 22 de novembre, 19:00 h / 18 assistents.

ACTES AMB PARTICIPACIÓ DE L'AJUNTAMENT:

Acte inaugural de l'Any Joan Oró

Acte protocol·lari d'obertura de l'Any Joan Oró, que va comptar amb parlaments de les institucions promotores, una glossa de la figura de Joan Oró i altres participants.

Organitzat pel Departament d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya i la Fundació Joan Oró. L'Ajuntament hi dona suport tècnic.

Auditori de Cappont de la Universitat de Lleida. 13 de març, 12:00 h

Presentació de la "Ruta Joan Oró: l'origen de la vida"

Presentació de l'itinerari autoguiat per diferents espais de la província de Lleida relacionats amb l'origen de la vida i Joan Oró. L'acte va comptar amb la presència dels organitzadors i de les institucions col·laboradores. La ruta "Joan Oró i Lleida" s'hi inclou com a punt d'interès a Lleida ciutat.

Organitzat pel Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació. L'Ajuntament cedeix l'espai de presentació.

Museu de l'Aigua de Lleida, 12 de juny

Exposició central "Joan Oró, a la cerca de l'origen de la vida"

Exposició sobre la figura, treball i llegat de Joan Oró. S'inaugura a Lleida i es preveu la seva itinerància posterior per Catalunya. L'Ajuntament hi dona suport tècnic.

Organitzada per la Fundació Joan Oró i la Diputació de Lleida.

Institut d'Estudis Ilerdencs. Del 15 de setembre al 5 de novembre de 2023.

ACTES PERMANENTS:

Exposició “Joan Oró. El científic de la vida”

Mostra permanent del Llegat Oró, dipositat per la Fundació Joan Oró al Museu de l'Aigua per a la seva exposició. La mostra recull els objectes més destacats del llegat i manté pública la figura de Joan Oró a la ciutat.

Inauguració: 14 de setembre de 2021. Obert al públic al Campament de la Canadencia. Sense data de finalització.

Visites guiades a l'exposició

El Museu de l'Aigua ofereix visites guiades a l'exposició “Joan Oró. El científic de la vida” per a tots els nivells dins de la seva oferta didàctica per a centres educatius i adults.

Museu de l'Aigua. Tot l'any. Assistents 2023: 2.320 persones.

Inventari del Llegat Oró.

Inventari previ del Llegat Oró, a partir dels criteris establerts per l'Institut d'Història de la Ciència de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació Joan Oró, de cara a la futura catalogació i recerca. L'Ajuntament hi aporta personal a través dels plans d'ocupació i suport tècnic.

Iniciat l'any 2022, en procés.

3. ACTIVITATS CULTURALS

EXPOSICIONS TEMPORALS

L'any 2023 s'ha recuperat la programació d'exposicions temporals, després de temps sense fer-ne, a partir de la cessió d'exposicions d'altres indrets, en préstec temporal, fruit de la iniciativa del museu o per oferiment.

La pesca tradicional a la Vall Fosca i l'Alt Pirineu

Del 4 de juliol a l'1 d'octubre / Molí de Sant Anastasi

Exposició organitzada l'any 2021 pel Museu Hidroelèctric de Capdella, sobre la pesca a la Vall Fosca i altres valls del Pirineu. L'exposició consta de 17 rollups (originalment acompanyats de peces etnològiques que no es podien prestar) on es desenvolupen diversos temes, des de tipus de pesca, de peix, indrets i oficis, fins a la pesca esportiva actual.

146 visitants

Charles RS Smith, un enginyer de la Canadència al Pallars

Del 15 de setembre al 29 d'octubre / Campament de la Canadència

Exposició organitzada per l'Arxiu Comarcal del Pallars Jussà, fruit de l'11a beca de recerca Mossèn Jesús Castells i Serra, guanyada per Jordi Solà Mas. L'estudi resseguia la figura d'Smith, enginyer anglès que arribà a Catalunya l'any 1914 per treballar a les obres de la Canadència i que finalment s'instal·là a Tremp l'any 1940 fins a la seva mort. Tot i no ser un enginyer destacat, la seva figura és exemple dels enginyers estrangers vinguts per les obres hidroelèctriques. En el seu cas, a més, per quedar-se a Tremp i ser-ne un habitant destacat i recordat. L'exposició consta d'11 rollups. Es va presentar a Tremp i es previst que itinerari per altres arxius comarcals.

Com a activitat paral·lela, es va una xerrada de presentació el dimecres 27 de setembre a càrrec de Jordi Solà.

287 individuals / 14 a la xerrada = 301 visitants

Poc ploc

Del 23 de setembre a l'1 d'octubre / Dipòsit del Pla de l'Aigua

Instal·lació a càrrec del col·lectiu Instantropia, promoguda per la Regidoria del Centre Històric dins dels actes de l'Obert Centre Històric i les Festes de la Tardor. La proposta va ser presentada al carrer Lluís Besa en una jornada popular, i reinstal·lada per l'ocasió al dipòsit. Constava de tubs on passava l'aigua i gotejava en un punt, on els visitants podien recollir gotes d'aigua en una ampolleta amb llavors, que germinaven.

669 visitants

Ou o gallina

Del 17 de novembre de 2023 al 7 de gener de 2024 / Molí de Sant Anastasi

Exposició organitzada pel Col·legi El Carme Lleida, que mostra el treball de l'alumnat d'Educació Infantil del centre en la gestació, manteniment i cura d'un galliner escolar. La mostra presenta els treballs dels alumnes, comptes i manualitats entorn el tema, i es recrea el galliner del centre als espais del molí.

Inauguració: 200 persones / 135 individuals = 335 visitants

VISITES I RUTES:

El museu programa al llarg de l'any diverses visites guiades als seus espais, jornades de portes obertes i rutes de descoberta del patrimoni de l'aigua a Lleida.

A banda dels dies ressenyats, es publiquen com a portes obertes els dies de Festa Major (11 de maig), La nit dels museus, l'Obert Centre Històric i Sant Miquel.

Ruta de les fonts

Itinerari que inclou la visita al Dipòsit del Pla de l'Aigua i un recorregut per 6 fonts monumentals que en repartien l'aigua. se'n realitzen diverses edicions al llarg de l'any, obertes al públic en general.

5 d'abril, 11h

3 persones

Visites d'estiu al Dipòsit i els Pous

Es programen dues visites el mateix dia per al públic en general als espais del museu, dins el cicle Estiu en viu.

22 de juliol

40 persones

Jornada de portes obertes als Pous del gel

Obertura de l'espai dels Pous del gel, amb motiu del Dia de la Seu Vella, en col·laboració amb l'Associació Amics de la Seu Vella, organitzadors de l'esdeveniment.

29 d'octubre, de 10.30 a 13h

107 persones

Visites al Molí de Sant Anastasi

Visita per al públic en general, programada durant les vacances de Nadal.

28 de desembre, 11h

2 persones

Ruta Centre Històric

Des de Turisme de Lleida es programen al llarg de l'any rutes turístiques pel centre de la ciutat, que inclouen la visita al Dipòsit del Pla de l'Aigua. Aquestes rutes es fan alguns dissabtes a la tarda durant l'any o dilluns a l'estiu. La gestió és totalment des de Turisme de Lleida.

ACTES ESPECIALS

La Nit dels Museus

En l'adició de 2023 s'acorda arreu de Catalunya celebrar l'acte el dissabte 13 de maig, que a Lleida coincideix amb la Festa Major.

Des del museu es programen tres activitats diferents:

- A les 19h, al Molí de Sant Anastasi: *Perquè Sant Anastasi, fill i patró de Lleida, donà nom al molí de la Bordeta?*, xerrada a càrrec de Jordi Curcó, amb motiu de la instal·lació de la rèplica del sant. L'autor, especialista en el tema, fa un repàs de la figura del sant i la seva presència a Lleida. Posteriorment es va una visita guiada pel molí.
- A partir de les 22.30h, al Campament de la Canadenc: *Observació astronòmica*, a càrrec de la Societat Astronòmica de Lleida, dins de l'Any Oró. Preparen uns telescopis per a l'observació, però el vespre és ennuvolat i no es pot fer correctament.
- De les 20 a les 24h, al Dipòsit del Pla de l'Aigua: obertura nocturna de l'espai en format de *portes obertes*, sense activitat especial.

Ciència al carrer

Fira de divulgació científica, pionera al nostre país, on centres educatius, institucions i divulgadors científics presenten experiments i treballs a la ciutadania, en un entorn lúdic i formatiu. Es repeteix la ubicació al passeig central dels Camps Elisis, i en horari de matí, degut a l'èxit de l'any anterior per l'amplitud, comoditat i entorn.

L'edició d'enguany es dedica a Joan Oró i s'ofereixen 3 activitats paral·leles:

- El planetari mòbil del Parc Astronòmic del Montsec, instal·lat al Museu Roda Roda, amb una projecció sobre l'Univers, que fa sessions successives tot el matí, d'uns 20 minuts cadascuna.
- La cúpula de Cel Obert, instal·lada a la glorieta del parc, amb projeccions sobre l'origen de la vida, amb sessions successives tot el matí.
- Una obra teatral sobre Joan Oró, a càrrec de l'alumnat de l'Institut d'Alcarràs, al roserar, amb dues sessions al llarg del matí.

El Museu de l'Aigua col·labora en l'organització de la fira com a representant de l'Ajuntament de Lleida, amb el suport tècnic, i hi presenta una taula d'experiments, aquest any sobre la figura de Joan Oró, amb dues propostes sobre minerals i fòssils.

Dissabte 27 de maig, de 10.30 a 13.30h

Camps Elisis

3000 persones (aproximat)

Festes de la Tardor

Es programa per la diada de Sant Miquel l'obertura del dipòsit a les fosques. Coincidint amb la instal·lació Poc ploc d'Instantropia, es proposa visitr.la però a les fosques. S'hi col·loquen uns llums de suport a l'escala i a la peça, per evitar accidents. El públic hi accedeix lliurement dins de l'horari d'obertura.

Presentació de la revista Shikar

El Centre d'Estudis Comarcal del Segrià demana presentar la seva revista anual al museu. L'acte es celebra el 21 de desembre a les 18.30h a l'aula educativa. S'hi presenta també el Mapa de l'horta històrica, en aquest cas amb el nou format en paper, i el CECS fa entrega d'una impressió en cartró ploma que es queda al museu. Posteriorment es fa una visita per l'exposició de Joan Oró.

Ambaixadors de Lleida

Acte anual de reconeixement dels Ambaixadors de Lleida, organitzat per Turisme de Lleida, que el 2023 té lloc al Museu de l'Aigua. El programa d'ambaixadors es tracta de persones de Lleida que viuen fora de la ciutat i en fan promoció, cadascú en les seves possibilitats, de forma altruista. Cada any es fa un acte en equipaments diversos de la ciutat als volts de Nadal, i enguany s'organitza al Museu de l'Aigua. Consta d'una visita guiada per les instal·lacions, l'acte protocol·lari amb el reconeixement a les noves incorporacions i un aperitiu.

Dissabte 23 de desembre, a les 11h

135 persones

CESSIONS DE SALES

El Museu de l'Aigua cedeix els seus espais a entitats, organitzacions i altres departaments de l'Ajuntament per actes en els quals no participa directament noi en l'organització ni en visites. La cessió de les sales és gratuïta, i va a càrrec del sol·licitant les despeses extres que pugui ocasionar (especialment la vigilància).

Trobades Sketch Lleida

Visita del col·lectiu de dibuixants als espais del museu, en diversos caps de setmana, al Molí, al Campament i al Dipòsit.

Sant Jordi al Molí

23 d'abril, de 12 a 13h

Declamació de poemes i textos literaris a càrrec del grup Gatzara Teatre, de la Bordeta, que demanen l'ús de l'espai de la 3a planta.

Trobades al molí

Diversos dies de maig i novembre.

Cessió de la sala del 3r pis del molí als Serveis socials de l'Ajuntament de Lleida per a programes de suport a famílies.

Acte CUP

27 de març, a les 12h

La CUP Lleida demana organitzar un acte polític amb motiu de la campanya electoral per les municipals de 2024, de presentació de la candidatura, al jardí del museu. Hi assisteixen simpatitzants.

Acte PP

21 de maig, a les 12h

El grup municipal del Partit Popular demana organitzar un acte polític amb motiu de la campanya electoral per les municipals de 2024, al jardí del museu. Hi assisteixen simpatitzants.

Acte ERC

3 de juliol, a les 18h

El grup municipal d'Esquerra Republicana demana organitzar un acte polític al museu, per presentar la candidatura al Congrés en les eleccions generals de 2024, al jardí del museu. Hi assisteixen simpatitzants.

Festes de final de curs escolars

Diversos centres del barri de la Bordeta organitzen les festes de final de curs al jardí del museu, amb les famílies i l'equip docent. Les AFA es fan càrrec de l'organització de l'esdeveniment. Aquest 2023 tenen lloc les festes de:

- EBM Albarés: 16 de juny, tarda.
- Escola Enric Farreny: 17 de juny, tarda.
- EBM Bordeta: 22 de juny, matí.

Cursa Aspros

24 de setembre, de 9 a 13h

L'entitat Aspros organitza una cursa i una caminada popular amb sortida i arribada al parc Joan Oró, davant el museu, i demanen guardar material i obrir més aviat per tal de poder-ho gestionar. Els assistents poden visitar les exposicions del museu.

4. SERVEIS EDUCATIUS:

OFERTA EDUCATIVA:

El Museu de l'Aigua ofereix tres tipus d'activitats:

- els tallers experimentals (a l'aula didàctica del campament de La Canadencà)
- les visites dinamitzades als espais que formen el museu
- les rutes de descoberta del patrimoni de l'aigua

Aquestes activitats estan adaptades als diversos cicles educatius, amb una durada i metodologia apropiada en funció de l'edat i objectius propis. Tot i mantenir els noms i l'esperit de les activitats, cada curs s'incorporen algunes millores i petits canvis, fruit dels suggeriments dels professors i de la pràctica diària.

	Tallers:	Visites:				Rutes:
		campament	dipòsit	pous	molí	
Escoles bressol	Els colors de l'aigua					
Educació infantil	L'aigua i els 5 sentits	L'home dels fils				
EP cicle inicial	L'aigua que ens envolta					
EP cicle mitjà	L'aigua que ens envolta	La força de l'aigua	El Dipòsit del Pla de l'Aigua		El molí fariner	Les fonts monumentals
EP cicle superior	L'energia de l'aigua	_La força de l'aigua _Joan Oró	El Dipòsit del Pla de l'Aigua	Els pous del gel	El molí fariner	Les fonts monumentals
Educació secundària		_La força de l'aigua _Joan Oró	El Dipòsit del Pla de l'Aigua	Els pous del gel		Les fonts monumentals

Hi ha hagut un increment del 25% de públic escolar respecte 2022. El total de públic escolar suposa el 50% dels visitants al museu.

S'adjunta a l'Annex 2 el calendari de reserves dels centres educatius.

PROJECTES EDUCATIUS ESPECIALS DE L'ANY 2023:

Projecte Missió Oró

El Museu de l'Aigua és un dels promotors del web Missió Oró, que recull recursos educatius entorn els camps de treball de Joan Oró. La web ha estat promoguda pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, amb motiu de l'Any Oró. Des del museu s'aporten materials referents a la vida d'Oró i les propostes de visita a l'exposició permanent al museu.

Al llarg de 2023 el museu ha programat visites a l'exposició. destaquen les visites de Escola Parc de l'Aigua, Institut Joan Oró, Institut Guindàvols, Institut Escola Magraners, Col·legi el Carme i Escola Frederic Godàs, ja que formaven part de projectes de centre i han vingut diversos nivells educatius.

Projecte Global Scholars

Projecte internacional on participen instituts d'arreu del món en un projecte comú. A Lleida hi participen els instituts Maria Rúbies, Torrevicens i Alpicat, 1r i 2n d'ESO, coordinats des del Centre de Recursos Pedagògics del Segrià. Per aquest curs la temàtica és l'aigua i del CRP demanen la participació del museu.

Des del museu s'hi col·labora amb:

- Sessió com a expert "Com ens arriba l'aigua a Lleida" el dijous 19 de gener a les 11.30h a l'Institut Maria Rúbies, per alumnes de 2n.
- Trobada dels tres centres al Museu de l'Aigua, els dies 24 i 28 d'abril, de 10 a 13h. S'organitzen 4 tallers de 30 minuts de diferents temes als espais del museu i el parc exterior. Des del museu es fa una versió breu del taller L'energia de l'aigua a la zona de les turbines a l'exposició permanent.
- Visites guiades al museu de l'Institut Maria Rúbies, al molí i al campament.

Taller de Nadal

Taller per a infants de 5 a 9 anys dedicat a la creació de guarniments de Nadal a partir d'ampolles reciclades. Enguany es proposa fer un arbre de Nadal amb 3 branques, corda i ampolles penjades, complementat amb papers en forma de gota. El taller es desenvolupa amb normalitat, tot i que és laboriós i dura més del previst.

Dijous 22 de desembre, de 10 a 11.30h

18 assistents

Els altres tallers fets en períodes de vacances (Setmana Santa i estiu) es dediqués a Joan Oró, per la qual cosa remetem a la informació de l'Any Oró.

5. RECERCA I FORMACIÓ

La recerca és un dels pilars fonamentals de treball del museu. Enguany s'ha continuat la recerca iniciada l'any anterior, que ajuden a completar les informacions sobre els espais del museu.

El museu rep durant l'any consultes d'investigadors i d'estudiants sobre treballs de recerca on s'hi inclouen temàtiques i espais del museu. Les consultes poden ser presencials, per telèfon o per correu electrònic.

La recerca pròpia del museu es plasma en l'article de Marc Sans "El molí de Vilanoveta al llarg de la història" a la revista Shikar, número 10, 2023, pàgines 80-84, del Centre d'Estudis Comarcal del Segrià.

Llegat Joan Oró:

S'han continuat els treballs entorn el llegat del científic. Per al 2023 s'han traslladat els documents de les caixes de mudança als arxivadors, sense fer-ne la classificació, per tal d'unificar el fons i fer-lo més accessible. Es preveu continuar l'inventari iniciat el 2022 en un futur.

Formació:

Marc Sans i Dolors Balasch, tècnics del museu, han participat a les jornades de formació:

- "Accessibilitat Cognitiva i Comunicació Augmentativa i Alternativa en Organitzacions Públiques", Ajuntament de Lleida, juny, 6 hores.
- "Pràctiques educatives i artístiques en context ecosocial", Centre d'Art la Panera, octubre, 6 hores.

6. DIFUSIÓ

Les accions principals de difusió han seguit la línia dels darrers anys.

▪ Elements impresos:

S'ha actualitzat la postal de difusió bàsica del museu, amb la incorporació del Molí de Sant Anastasi i els nous horaris de visita. S'ha canviat la imatge de portada per una vista del riu Segre i la Seu Vella de fons, reforçant la idea del patrimoni de l'aigua a la ciutat. Edició de 1.500 exemplars.

El museu en altres elements impresos (programes de Festa major, Estiu en viu) i en publicacions digitals (La nit dels museus).

S'ha publicat el fulletó Mapa de l'Hosta Històrica de Lleida. 500 exemplars (*veure Presentació*)

▪ Web i mailing:

Es manté actualitzada la pàgina web del museu <http://museudelaiguadelleida.cat>

La pàgina web del museu està inclosa en la general de cultura.paeria.cat. la web s'h renovat totalment al es de novembre de 2013. Mb el nou format, el museu ha perdut els apartats que tenia, amb la qual cosa a desembre 2023 únicament s'hi informa dels trets generals del museu, horaris, i amb informació dels espais i de l'oferta educativa amb dos documents en pdf. S'espera fer un minisuite propi l'any 2024.

- Sessions de navegació a la pàgina web: 1.400
- Usuaris persones que han entrat al web: 1.059
- Nombre de pàgines visualitzades nombre total de pàgines vistes dins el web: 2939
- Pàgines/sessió mitjana de pàgines de la pròpia web per les que han navegat els usuaris durant cada sessió: 15.205
- Durada mitjana de la sessió temps mitjà d'estància de les sessions a la pàgina web: 00:01:42
- Percentatge de rebot % d'usuaris que han entrat a la pàgina web y han sortit sense passar de la primera pàgina: 60.06%

S'inclouen les activitats del museu a l'Agenda del web <http://www.paeria.cat>

S'inclouen les activitats del museu al mailing mensual de la Regidoria de Cultura i setmanal de Turisme de Lleida.

S'envien newsletters pròpies als contactes del museu, per a actes destacats (cicle de maig, visites d'estiu, rutes de tardor...). Inscrits a la llista de distribució: 50 persones.

Pel que fa a les xarxes socials, el museu disposa d'un perfil a Facebook amb 1.502 seguidors (desembre 2023).

- Mitjans de comunicació:

S'envien notes de premsa de les activitats del museu a través de la Secció de comunicació de l'Ajuntament de Lleida, que les penja al portal <http://www.paeria.cat> i les envia als mitjans locals.

Per la seva repercussió, l'any 2023 els grans esdeveniments han tingut relació amb l'Any Joan Oró, per la qual cosa el museu apareixia als mitjans com a seu de l'exposició del llegat.

7. PRESSUPOST

El Museu de l'Aigua compta amb un pressupost anual per a programació i activitats de 8.000€ destinada a Activitats dels Museus de Ciència i Tecnologia). Aquests diners es destinen a finançar les activitats i a accions que no entren en pressupostos generals (bàsicament materials expositius). A banda d'aquests diners, el museu compta amb despeses de personal i de manteniment, a càrrec del compte general de l'Ajuntament de Lleida.

Enguany des del Museu de l'Aigua s'ha gestionat una partida de 30.000€ destinada a les celebracions de l'Any Oró. La despesa final ha sigut de 20.000€, i la resta s'ha destinat a altres accions del museu.

Part de les despeses del museu s'ha sufragat amb una aportació de 6.000€ de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida, que s'han destina principalment a la renovació de l'exposició al Museu de l'Automoció i l'exposició El riu fa horta al Molí.

Moltes de les activitats que es detallen en aquesta memòria tenen un cost 0, ja que les despeses són corrents (per exemple, les visites guiades per al públic en general, portes obertes...).

Des del museu es gestiona també la partida destinada a Ciència al carrer (6.000€).

8. PÚBLICS:

L'any 2023 ha sigut de rècord al museu, assolint la xifra de 16.000 visitants.

Cal destacar la recuperació del públic escolar, amb un increment del 25% respecte l'any anterior, sent l'any amb més alumnat atès. La incorporació de Dolors Balasch l'equip ha facilitat aquest increment i la qualitat del servei.

Per que fa al públic individual, ha augmentat recuperant xifres de prepandemia. Destaca el bon funcionament del Dipòsit i els nous horaris del Campament, que gràcies a l'interès per l'exposició de Joan Oró, el públic individual ha augmentat. També han incrementat les activitats acollides als espais del museu, especialment al jardí del campament, organitzades per externs.

Per contra, no s'han celebrat activitats de gran impacte, per exemple les propostes de La Nit dels Museus no han tingut el ressò d'altres anys.

RESUM 2023:	
Per espais:	
Dipòsit del Pla de l'Aigua	5958
Ruta de les Fonts	796
Pous del gel	223
Campament de La Canadiense	7745
Molí de Sant Anastasi	1297
Total per espais	16019
Per tipus de públic:	
Visitants individuals	6323
Grups organitzats	421
Grups escolars	7544
Activitats	1731
Total per tipus de públic	16019